

Prof. Dr. Ivan Halász PhD, MTA Társadalomtudományi Központ - Jogtudományi Intézet

H-1014 Budapest, Országház u. 30. halasz.ivan@tk.mta.hu

Oponentský posudok o habilitačnej práci Daniela Klimovského Ph.D.

Daniel Klimovský:

Inter-municipal cooperation in Slovakia. The case of regions with highly fragmented municipal structure. Faculty of Organization Studies in Novo mesto, 2014.

Nasledujúci posudok na habilitačnú prácu Daniela Klimovského, podanú v študijnom obore „3.1.8. Teória politiky“ bol vypracovaný z poverenia pani dekanke Doc. JUDr. PhDr. Lucie Mokrej Ph.D. Autor habilitačnej práce, Daniel Klimovský sa problematike samosprávnych obcí a ich politickému životu, resp. verejnosprávnym problémom venuje už niekoľko rokov. V oblasti miestnej verejnej správy a miestnej politiky ide o veľmi aktívneho a uznávaného odborníka. Vďaka svojim jazykovým a iným komunikačným schopnostiam sa počas svojej doterajšej výskumníckej dráhy vedel aktívne zapojiť do viacerých medzinárodných projektov, resp. viackrát prednášal aj v zahraničí. Autor má okrem toho bohaté skúsenosti aj s vlastnou grantovou riešiteľskou činnosťou – nakoniec aj daná habilitačná práca je výsledkom jedného takéhoto projektu (VEGA č. 1/0622/12). Práve posudzovaná habilitačná práca je teda zároveň produktom aj dôkazom všetkých týchto aktivít.

Ide o monografiu napísanú po anglicky o slovenskej problematike a vydanú fakultou v slovinskom Novom meste. Posudzovaná kniha je síce venovaná predovšetkým problematike medziobecnej spolupráce v podmienkach samostatnej Slovenskej republiky, ale obsahuje pomerne rozsiahle informácie aj o situácii v iných európskych krajinách, ktoré majú viac alebo menej podobne fragmentovanú štruktúru obcí. Ide predovšetkým o Francúzsko, Španielsko a Švajčiarsko. Pri jej písaní sa autor okrem slovenských prameňov opieral aj na anglickú, českú a nemeckú odbornú literatúru. Otázne je prečo sa autor aspoň čiastočne nevenoval aj otázke medziobecnej spolupráci v Slovinsku, keď bola jeho kniha publikovaná v tejto krajine. Okrem toho netreba zabudnúť, že Slovinsko je geograficky veľmi zaujímavou

krajinou, kde sa stretávajú vysokohorské masívy, morské pobrežie a menšie pahorkatiny s intenzívnym poľnohospodárstvom. Toto však nie je kritická poznámka, lebo práca stojí aj bez spomenutia slovinského prípadu.

Inak v knihe sa nachádzajú taktiež odkazy na iné európske modely a štáty, medzi iným aj na stredoeurópske (višeγράdske) krajiny. Prirodzene autor sa pri posudzovaní iných štátov opiera predovšetkým o dostupnú, už skôr spracovanú odbornú literatúru. Pomerne často sa odvoláva na príklad na práce P. Swaniewicza, ktorý o problematike lokálnej samosprávy a medziobecnej spolupráci publikoval viacero dôležitých štúdií. Tu si treba uvedomiť, že otázka regulácie verejnej správy a organizácie samosprávy je takpovediac neustále v pohybe - stále sa totiž v tejto sfére niečo mení, dopĺňa, novelizuje alebo inak upravuje. Niekedy sa dokonca v pomerne krátkom čase môžu trendy zásadne zmeniť. Už spomínaný P. Swaniewicz napríklad Maďarsko (spolu s Poľskom a Slovenskom) spomína ako „šampiónov decentralizácie,“ hoci toto konštatovanie teraz už neplatí – po roku 2010 došlo v Maďarsku k pomerne intenzívnej recentralizácii. Prirodzene pred rokom 2010 a osobitne v 90. rokoch 20. storočia bola situácia úplne iná – čiže spomínané konštatovanie sa vzťahuje predovšetkým na toto obdobie.

Daniel Klimovský vo svojej práci postupuje podľa vedecky a publikačne zaužívaných vzorov – najprv sa venuje všeobecnej teórii a praxi medziobecnej spolupráce (spolu s určitou komparáciou), potom charakterizuje vývoj obecnej samosprávy na Slovensku a ďalej upriamuje svoju pozornosť na regionálne disparity a obecnú fragmentovanosť na Slovensku. Osobitne vyzdvihuje problémy troch slovenských krajov – banskobystrického, košického a prešovského. V nasledujúcej kapitole s názvom *Analytický rámec* (teda viac-menej v strede celej práce) opisuje metodológiu svojho výskumu. Najväčší dôraz kladie na prípadové štúdie a dotazníkovú metódu. Vlastne odtiaľto sa začína spracovanie nosnej témy danej práce – problematiky medziobecnej spolupráce. Autor tu postupuje metódou od všeobecnejšej témy k špeciálnym problémom – teda od všeobecného prehľadu medziobecnej spolupráce na Slovensku k otázke medziobecnej spolupráci vo vysoko fragmentovaných (vyššie už spomínaných) regiónoch Slovenska. Bolo by zaujímavé, keby sa posudzovaná publikácia trochu podrobnejšie vysvetlil príčiny fragmentovanosti a jej hlavné charakteristiky v jednotlivých regiónoch.

Monografia obsahuje pomerne veľa grafov a tabuliek, ktoré dobre dokumentujú celú tematiku. Pri častiach, ktoré opisujú vývoj miestnej samosprávy na Slovensku vidieť, že

autorovi je veľmi blízka nielen verejná správa, ale aj politológia – tieto procesy totiž opisuje veľmi plasticky a podrobne. Ide o zaujímavú a hodnotnú časť posudzovanej práce. Tu okrajovo spomína aj multietnický charakter Slovenska a jeho najvýznamnejšie menšiny. Pri spracovaní problematiky medziobecnej spolupráce však národnostnému aspektu nevenuje pozornosť, podobne ani ako rozličným formám cezhraničnej spolupráce, ktoré určite existujú minimálne na maďarsko-slovenskom pomedzí. Nakoľko v prípade viacerých analyzovaných prípadových štúdií ide o mikroregióny s vyšším podielom rómskeho obyvateľstva, zaujímavé by mohlo byť aspoň čiastočne reflektovať aj túto problematiku. Priradené nejde o nosné témy danej habilitačnej práce.

Inak práca je spracovaná na kvalitnej úrovni, je podložená konkrétnym empirickým výskumom, autor nezabudol ani na teoretický rámec celej problematiky. Vývody, ktoré autor urobil v závere monografie sú vhodne podložené a zdokumentované. V práci je hojne zastúpená a využitá okrem domácej aj zahraničná odborná literatúra. Jej štruktúra je logická a prehľadná. Autor sa vo svojej habilitačnej práci sústreďuje na tému, ktorá je na Slovensku aktuálne a pomerne vysoká ja aj jej spoločenská užitočnosť.

Na základe týchto poznatkov a zistení odporúčam prijať predloženú habilitačnú prácu, ktorá spĺňa odborné požiadavky kladené na takéto práce. Zároveň odporúčam po úspešnej obhajobe vymenovať autora práce a zároveň uchádzača o titul (teda Daniela Klimovského) za docenta odboru „3.1.8. Teória politiky.“

V Budapešti dňa 4.8.2015

Prof. Dr. Ivan Halász PhD

Spoločenskovedné výskumné centrum Maďarskej akadémie vied

Fakulta verejnej správy Národnej univerzity pre verejnú službu, Budapešť